

МОЛОДИЙ КОМУНАР

ІМ. ДІТЧИЖЕВСЬКОГО

ОРГАН КІРОВОГРАДСЬКОГО ОБКОМУ АКМУ

Рік видання VIII.

№ 57 [757].

НЕДІЛЯ, 14 ТРАВНЯ 1967 р.

Ціна 2 коп.

Маніфестація болгаро-радянської дружби

12 травня у Софії відбувся грандіозний мітинг болгаро-радянської дружби. На площі 9 Вересня і на прилеглих вулицях зібралось близько 200 тисяч жителів столиці.

На мітингу виступив Перший секретар ЦК БКП, Голова Ради Міністрів НРБ Тодор Живков. З схваленням зустріли учасники мітингу повідомлення про присвоєння главі радянської партійно-урядової делегації Генеральному секретареві ЦК КПРС Л. І. Брежнєву звання почесного громадянина болгарської столиці — міста Софії. Л. І. Брежнєв сердечно подякував за високу честь.

Тепло зустріли присутні промову тов. Л. І. Брежнєва. Довго не стихають вигук: «Вічна дружба!», «Хай живе КПРС!», «Слава радянському народу!».

(ТАРС).

Усмішка Оленки

Гляньте, як чарівно всміхається Оленка! Всміхається до вас і до весни, до свого життя і до дванадцяти неповторних літ.

Три роки тому після закінчення восьмирічної школи вона прийшла на ферму і відкрила для себе цілий світ цікавих турбот. Відкрила першу сторінку великої золоті книги, назва якої — Труд.

Та вже на перших сторінках записала наполегливість і старання. Їм'я дівчини занесено на районну Дошку пошани, а вдячні односельчани обрали комсомолку Олену Хоменко депутатом сільської Ради.

Тож всміхайся завжди до людей, Оленко.

М. КОНОВАЛОВ.

с. Глиняна, Добровеличківського району.

Фото автора.

ДРУГЕ МОРЕ В КРЕМГЕСІ

Білі чайки ескортом супроводять річковий лайнер. А пасажирів висипали на палубу, милуються берегами, голубиною моря.

Та ось теплохід входить до шлюзу. Враження — ніби потрапив із справжнього моря в море квітів. Та воно так і є. Он понахилили червоні голівки троянди. Чепуряться проти сонця, як дівчата перед весіллям, гладіолуси, волошки, ромашки. Трохи далі, на молодих деревах, зріють плоди.

Два моря. Творіння людських рук. Перше — всіх гідробудівників. Друге — молоді кременчуцького шлюзу.

Але не завжди цей куточок мав такий

РОЗВИВАЙСЯ БУЙНОКВІТТЯМ

вигляд... Сірий бетон, темні палі. Тоді й вирішили комсомольці змінити зовнішній вигляд новобудови. Скликали збори.

— Зробимо наш шлюз найкращим на Дніпрі.

Невпізнаним став зараз кременчуцький шлюз. Навколо його камери виріс сад. Тут близько тисячі дерев, більше п'ятисот кущів троянд.

— Це кращими стануть річкові ворота нинішнього літа, — каже комсомолка Лариса Григор'єва. — Ми висіяли багато-багато волошок, ромашок, посадили гладіолуси.

— І виноградник заклали, — додає Ольга Прядко.

Дівчата не хизуються. В кожному їх слові відчувається турбота, аболівання за своє місто.

...Якщо в місті над морем потрапите в обійми чарівних пахощів, то знайте, що море квітів створили для людей юні кремгесівці.

О. ЛАДАН,

спецкор «Молодого комунара».

м. Кремгес.

ДО БЕРІЗОК ГОМОНЯТЬ КАШТАНИ

Дмухнув вітерець — і затріпотіли молоді верби. А білі берізки лопотять своїм листям до каштанів. Далі — розкинули віття липи і тополі. Молоді деревця тягнуться до сонця, бо їм треба рости дуже швидко, щоб влітку дарувати прохолоду людям, які посадили новий парк у шахтарському місті. Прийде сюди комсомолець Віта Нешейко — і замилується плодами рук своїх. Завітають Володя Карпенко, Алім Шликін... І кожному буде приємно згадати той

недільник, під час якого вони вбрали колишній пустир у красу, подарували олександрійським шахтарям радість.

Але й сьогодні комсомольці міста сповнені новими турботами. Хлопці й дівчата з Байдаківського вуглерозрізу, з шахт, з брикетної фабрики, з теплоелектростанції спорудили тут баскетбольний і волейбольний майданчики, продовжують будівництво стадіону.

В. ДІГТЯРЬОВ.

ОНИ вийшли з широких дверей технікуму, що тут же, поруч, за три кроки від райкому.

— Будь ласка, — сказав перший секретар райкому Адам Коротченко. І всі троє сіли за столик. Це прийшли ті, хто в різний час і з різних причин, не встигли обміняти комсомольські квитки.

Щоденний прибіг райкомівських справ якось змінив увагу до «боржників». Намічалось засідання бюро та інші «заходи». Стукнула друкарська машинка, заходили й виходили люди.

Потім хтось почав шукати (і ніяк не міг віднайти!) облікові картки, а Ніла Воробійова (масовик з районного Будинку піонерів) поставила перед собою туш, аби заповнювати нові квитки.

Я підійшов до Людї Гуріної. В її долонях побачив бліді, невизначні знімки, до того ж непридатні для документів — з великими білими овалами.

— А мені ніхто не казав, які потрібні, — несміливо відповіла Люда.

Тим часом знайшли (нарешті!) облікову картку Катерини Басистої. Дівчина глянула на фото і здивовано закліпала очима: з її картки дивилося зовсім незнайоме обличчя.

— Покажіть своє фото, що в квитку, — попросив хтось із райкомівців.

Катя довго вагалась. А коли розкрила квиток... В ньому, густо залитому чорнильними плямами, зовсім не було знімка. А членські внески не заповнювались ще з січня.

Після довгих і безуспішних пошуків, виявилось, що в райкомі зовсім немає картки Володимира Євладенка. Він сказав, що давно її віддав групкомсоргові.

Адам Коротченко наказав завідувачому оргвідділом Юрєві Мірхайдарову негайно подзвонити у ветеринарний технікум і викликати секретаря комітету Володимира Сохальського.

А тим часом в коридорі посилювався гомін голосів. Прибула група комсомольців та молоді з колгоспу імені Дмитро-

ва. Секретаря комсомольської організації Віри Приймак не було (не знайшла часу), тому групу супроводжував один з бригадних секретарів.

— Ось тут, в урочистій обстановці, ми і вручаємо комсомольські квитки, — сказав Адам, коли молоді колгоспники зайшли до зали засідань райвиконкому. — Приносимо квіти, запрошуємо старих комуністів, комсомольців. На сьогоднішній день з 2334 комсомольців району обміняли документи 1450 чоловік.

Я цікавлюся старими квитками —

Комсомольський квиток 1967 року

КРОК, ЩО НАСТОРОЖУЄ

дзеркалом і совістю юних прапоросців. Виявляється, що свинарка Віра Хриптан, механізатор Володимир Редько вже півроку не платили членських внесків. А квиток Володимира Грибка Брудний і з'являється.

— Бачите, він тракторист. Що з нього вимагати? — зовсім серйозно почав виправдовувати хлопця Ю. Мірхайдаров.

Коли розмова була закінчена і вирішили приступити до справи, виявилось, що в комсомольців з артілі імені Дмитрова немає фотознімків для квитків.

— Секретар сказала нам, що вони десь у райкомі знаходяться, — зніяковіло вимовила Віра Хриптан.

І всі райкомівці дружно взялися за пошуки. Виймали і переглядали один конверт за іншим, а фото все не було.

— Може, в цьому конверті, що з написом «з різних організацій»? — допитувались дівчата.

І спливали мені в ту мить заперечення, що неорганізований обмін квитків у цей день — прикра випадковість. Але, як кажуть, від випадковості до закономірності — один крок. А на ньому може поселитись байдужість.

М. СОЛОДЧЕНКО,

спецкор «Молодого комунара».

Компашівський район.

Брянській області вручено орден Леніна

БРЯНСЬК. Тут 12 травня на урочистих зборах Брянській області вручено орден Леніна. Цієї високої нагороди трудящі області удостоєні за активну участь у партизанському русі, мужність і стійкість, виявлені в боротьбі з німецько-фашистськими загарбниками в період Великої Вітчизняної війни, і за успіхи, досягнуті у відбудові та розвитку народного господарства.

Нагороду вручив член Політбюро ЦК КПРС, секретар ЦК КПРС О. М. Шелепін. Він побажав трудящим Брянської області нових успіхів у праці на благо нашої великої Батьківщини.

(ТАРС).

202 — сигнал атаки

Після «бою» можна і відпочити, і перевіряти «рани».

Репортаж про воєнізовану гру читай-те на 2-й стор.

ЗВІТУЮТЬ НАЛАЦІВЦІ

Нехай вибачать мені читачі за те багнєне «і яблуку ніде опастн», але 8 травня в обласній філармонії справді не було жодного вільного місця. Глядачі прийшли набагато раніше, ніж запрошували афіші. Серед них — соліди, поважні і зовсім молоді мамі і тата. Вони прийшли сюди такі ж святкові й стурбовані, як і їх діти. І коли почалась вокально-танцювальна композиція «Дває дитинства», по залу пронісся ледь чутний шепіт:

— Третя від краю — то моя донька.

— А ото — мій синок, — не без гордості говорив сусід сусіду.

Що б не показали наші юні

громадяни на звітному концерті Палацу піонерів, в усьому: й у виступах ансамблю бандуристок, і вокального ансамблю, і танцюристів — відчувалась велика попередня робота й керівників, і самих виконавців.

Багетьох виступаючих глядачі бачать не вперше. Це лауреати республіканського конкурсу юних талантів танцюристи Кравченко, Долгов, Зайцева, Юрпольська, Посьоян.

Звітний концерт познайомив і з новими талантами — вокальним ансамблем та танцювальною групою учнів 4—5 класів.

Кожен із 15 номерів програми був художньо довершений, відшліфований. Як зовнішнє оформлення, так і зміст, техніка виконання одержали найвищі оцінки глядачів і журі.

Г. ПРОКОПЕНКО.

ДО БЕРЕГІВ БАЛТІЙСЬКОГО...

Бюра взяв курс на Прибалтику туристсько-екскурсійний поїзд «Кіровоград». В цікаві мандри відправлялися понад 400 молодих вихованців області.

Маршрут поїзда проляже через Київ, Мінськ, Вільнюс, Каунас, Калінінград, Ригу, Таллін, Ленінград, Москву. Наші земляки відвідують місця революційної, бойової і трудової слави радянського народу, ознайомляться з історичними, архітектурними та пам'ятниками культури давнини і сучасності.

В. ТВЕРДОСТУП, голова обласної ради по туризму.

НОВИНИ

ВЕРШНИК був безуєний і невгамований. У потертій солдатській шинелі, що пахла потом і порохом, в такій же шапці, щедро уквітчаній червоною стрічкою.

А над селом вставала молода вишнева зоря. Освітлювала променями поорану межами, ніби зморшками, землю, говорила хлопцям: «Чув про «сталевих

шого комсомольського осередка. Ставилися іспівники, зі сцени сільбуду читались вірші, співались пісні. Червоне полум'я молодого вогню носили в селі Тиміш Копійка, Андрій Четвертак, Ніна Григор'єва... А Петро Микитенко тим часом закінчив курси трактористів.

... Він появився на світанку, як жарптиця. Вкритий голубим серпанком свого диму, розбуджуючи степ нечуванним гулом. І люди вибігали з хат, юрмились на майдані. Торкались живого заліза, дивувались з сміливості вершника.

Потім була перша борозна. Довга-довга. Односельчани припадали до неї, мов до криниці. Земля пахла не гасом, як лякало куркульство, а весноцвітом і

ВЕРШНИК, ЩО ВИЇХАВ НА ЗОРІ

коней? Отож готуєся осідлати одного з них. Виїдеш на степове роздолля — назавжди розгляди лемешами межі. Воно вільніше дихне, принесе біднякам перший ужиток...»

І хлопець не знав спокою. Разом з керівниками перших земельних товариств Якимом Маракуцею, Іваном Ємельяновим розповідав біднякам про переваги колективного господарювання, запрошував приходити у лікнеп.

Увечері засвічував каганець, обкладався книгами.

— Петре! Чуєш, Петре? — лунав з печі батьків голос. — Який він, отой... що оратиме поля? Куркулі кажуть, що й пшениця гасом пропахне...

— Який трактор, питаєте? Я його й сам не бачив... А пшениця буде пахнути тільки степом. Ленін говорив, що треба послати на села побільше тракторів. Швидко спливали дні у турботах пер-

ше чимось таким, без чого не можуть жити хлібороби.

І коли в Новогригорівці організувалось земельне товариство «Комунар», його очолив Петро.

Були недоспані ночі біля «фордзона» і бої з куркулями, були розорані межі, був вічний вогонь неспокою, в якому згорів перший «залізний» вершник села...

... Коли трапляється теперішнім механізаторам проїжджати повз подвір'я місцевої школи, трактори тільки на мить зупиняються, щоб глянути на свого першого вершника, що підняв на постаменті червону зірку, яка ніколи не згасне...

В. БУРЯКОВ,

кореспондент-організатор районного радіомовлення.

с. Новогригорівка Перша, Долинського району.

202—

СИГНАЛ АТАКИ

Вова довго не міг заснути. Потім снилася йому атака з багатоголосим «ура!». Як тільки вранішнє сонце посмінулося з-за обр'ю, хлопець схопився на ноги. Він крокує вмитими вулицями міста разом з 800 своїми товаришами в парк імені В. І. Леніна. Сьогодні

підніжжя пам'ятника Іллічу. А потім Ілліч поглядом проводить колону, яка під звуки маршу направляєтья до пам'ятника Невідомому воїну. Попереду — ватажки двадцятитисячної комсомолії Кіровограда, працівники військкоматів, офіцери і воїни Кіровоградського гарнізону.

Урочиста церемонія повторюється. Замірають, виструнчившись, дівчата і хлопці, підносять руки до кашкетів люди у військовій формі, віддаючи честь Невідомому бійцеві, який ціною життя свого ствердив на радянській землі наш мирний день. Сьогодні юнаки і дівчата пройдуть стежками, политами кров'ю визволителів. Їх маршрут проляже до околиць села Федорівки, Кіровоградського району.

...Стільки школярів водночас давно не бачила площа Кірова.

— Товаришу командир батальйону, — доповідає Михайлові Дириновському командир роти Сергій Сердюченко, — рота готова виконати покладені на неї завдання.

Коротка нарада командирів рот, і за командою «По машинах!» учасники гри займають свої місця, перевіряють зброю і амуніцію. Санітарки Валя Хижняк і Ніна Таран також готові до «бою»: в їх сумках все необхідне для надання першої допомоги.

Заквітчані прапорами машини витяглись в одну довгу залізну лінію. З повагою зупиняються, даючи дорогу, «Москвичі» і «Волги».

І ось батальйон на місці «бойових дій». Завдання хлопців і дівчат нелегке. Перш, ніж зайняти позиції, необхідно «розмінувати» дороги, щоб звільнити проїзд техніці, а потім дегазувати «отруєну» «противником» зону. Останнє завдання разом з товаришами з успі-

Розгорнутим фронтом кинулися «бійці» в атаку.

хом виконує Володимир Хриненко.

Вже роти на бойових рубежах. Комбат Михайло Дириновський виїжджає на командний пункт.

— Виконувати 303. Всім виконувати 303! — лине в ефір його голос, і роти залігають. Степ слухає тишу, неначе й не сховав у своїх травах вісім сотень дзвінкоголосих школярів. Лише жайворонки не розуміє військової команди, сипле і сипле з синього неба на дівочі і юнацькі серця весняні самоцвіти.

Напруження, здається, доходить до краю. Прямо перед очима запашна зелена травиця. Від хвилювання старшокласники не помічають її, чекаючи остаточної команди.

— Доповісти готовність! Взводам доповідати готовність! — знову звучить в телефонних трубках.

— П'ятий готовий!

— Десятий готовий! Злітає сигнальна ракета, і в ту ж мить вибухи шашок розбуджують степ. Здивовано повис у повітрі жайвір, заметалось в усі боки цікаве цуценя, що також хотіло взяти участь у грі.

Хлопці й дівчата ближче припадають до землі: «осколочки», здається, свистять над самою головою. А кому приємно бути «пораненим» своїм же снарядом?

Артпідготовка закінчилась, «противник» пригломшений, тепер черга за матінкою-піхотою. І, на решті, в ефірі:

— Виконувати 202! Замайорів прапор над першим ешеленом, багатосотенне «ура» струнуло весняне повітря: роти кинулись в атаку...

БРАТЕРСЬКА ЄДНІСТЬ

Виходячи з прагнення і далі всемірно зміцнювати радянсько-болгарські відносини, а також беручи до уваги, що незабаром закінчиться строк чинності договору 1948 року, обидві сторони підписали новий Договір про дружбу, співробітництво і взаємну допомогу на наступні 20 років, говориться в радянсько-болгарському комюніке про перебування партійно-урядової делегації Радянського Союзу в Народній Республіці Болгарії. Переговори, відзначається в комюніке, знову підтвердили цілковиту одностайність та спільність поглядів КПРС і БКП, урядів Радянського Союзу і Народної Республіки Болгарії в усіх обговорених питаннях.

Обидві сторони вважають, говориться в комюніке, що однією з визначальних рис сучасного міжнародного становища є зростання сил, які виступають за збереження і зміцнення миру.

Разом з тим на шляху нормалізації міжнародної обстановки і зміцнення миру серйозні перешкоди створює агресивна політика імперіалістичних держав, насамперед американського імперіалізму і рваншистських кіл Західної Німеччини.

Обидві сторони якнайрешучіше виступають проти агресії США у В'єтнамі, цілком підтримують мужню боротьбу братнього в'єтнамського народу на захист свободи, незалежності і єдності своєї батьківщини.

Радянська і болгарська сторони, відзначається в комюніке, висловлюють тверде переконання в тому, що вироб-

лена в Бухаресті країнами — учасницями Варшавського договору Декларація про зміцнення миру та безпеки в Європі є хорошою основою для об'єднання зусиль європейських країн у справі зміцнення миру та оздоровлення обстановки в Європі.

Обидві сторони високо оцінюють результати конференції європейських комуністичних і робітничих партій в Карлових Варах.

Обидві делегації висловили серйозну стурбованість у зв'язку з військовим переворотом у Греції.

Радянська і болгарська делегації надають особливу вагу дальшому зміцненню організації Варшавського договору — надійного щита проти імперіалістичної агресії.

Радянський Союз і Народна Республіка Болгарія вважають, що скликання загальноєвропейської наради для обговорення питань гарантування безпеки і мирного співробітництва в Європі могло б сприяти створенню в цьому районі світу системи колективної безпеки і було б великою віхою на шляху до зміцнення загального миру.

Обидві делегації відзначають, що КПРС і БКП займають єдину позицію як у питаннях загальної оцінки становища в світовому комуністичному русі, так і щодо назрілих кроків по зміцненню його єдності та згуртованості.

Обидві сторони вважають, що тепер треба множити зусилля по зміцненню єдності комуністичного руху. Велику роль у цьому могла б відіграти міжнародна нарада компартій.

Комюніке підписали Генеральний секретар ЦК КПРС Л. І. Брежнев, перший заступник Голови Ради Міністрів СРСР К. Т. Мазуров і Перший секретар ЦК БКП, Голова Ради Міністрів НРБ Тодор Живков.

Санітарки Валя ХИЖНЯК і Ніна ТАРАН готові до «бою».

відбудеться щось незвичайне.

Звучить команда: «Шикуйсь! Струнко!», і шеренги зашмерли. Кращі з кращих комсомольців — старшокласників покладають вінки до

«МОЛОДИЙ КОМУНАР»

№ 57 (757) 2 стор.

На плечах у «ворога» взвод вривається на висоту.

Фото В. КОВПАКА.

В руках у Станіслава МИГАЛАТІЯ і Віктора ХИТРОГО вже інше «зброя».

В. ПОГРІБНИЙ

Є орден імені Єгорова

(Продовження. Початок в газеті за 9 і 12 травня).

Вивчити міну, якою б складною вона не була, — справа не така вже важка. Електрична батарея, електротехнічний елемент, запобіжник, детонатор... Уже пізніше після війни Єгоров дізнався про випадок, спогад про який завжди викликає посмішку.

Був у партизанському з'єднанні, в яке послав Олексія навесні сорок третього Центрального штаб партизанського руху, сміливий, досвідчений підричник Володимир Бондаренко. Командир підривної групи доручив йому навчання молодих мінерів. Все йшло гаразд, поки Бондаренко «по кісточках» розбирав з хлопцями вибухову техніку старого зразка. Але ось підійшла черга до міни сповільненої дії. Новинка для самого Бондаренка. Як же тут бути гордому, нагородженому підричнику?

— Щось я погано себе почуваю, — почав скаржитись Бондаренко командирові групи. — Нерви зовсім здають.

— Відпочинь день-два.

— Та оце ж така думка. Заберуся на якусь галузину.

Кілька днів не приходив у загін Бондаренко. Повернувся у настрої, усмішка — рот до вух. — Де мої студенти? Буду вчити, — і поклав на стіл перед командиром зав'язане щось у хустину.

Виявилось, ніякого погіршення здоров'я не було. Підричник насамоті кілька разів розібрав і склав механізм нової міни, добре розібрався сам і зараз готовий показувати іншим...

Вивчення в школі особливого призначення мінного господарства вважалось чи не найлегшим заняттям. Складнішою була тактика диверсійної роботи. Карта, розвідка, тактичні прийоми... Програма широка, а час дуже цінний. Працювати (а це була справді праця — важка, відповідальна) доводилося по 12—14 годин. Як хотілося в листі до Зіни розповісти про нову справу. Але слова виходили стриманими, одноманітними: «Працюю на старому місці. Все гаразд. За мене не турбуйтеся...» І тільки в одному між іншим повідомив дружину: «Можливо, в недалекому майбутньому доведеться виїздити до фронту. Але небезпечно в цьому нічого нема. Так, по роботі...»

3. БОМБА ВЛУЧИЛА В КОРМУ

Те майбутнє для Олексія прийшло у вересні сорок другого. Не забарилось. Як і небезпека, яка була на думці старшого лейтенанта, коли він писав додому: «Але небезпечно в цьому нічого нема». Разом з іншими випускниками школи у вересні його командирують для виконання особливого завдання до Чорноморської групи військ.

Прощай, столицю!.. Чи зустрінуся ще з твоїми площами, чи побачу ще Кремлівську стіну, твоє суворе московське небо, прохолодну Москву-ріку?.. Довгим був шлях до місця призначення — південного радянського порту Туапсе. Через Ташкент, Каспійське море, Закавказзя, Батумі, Поті. На ньому вперше старший лейтенант Єгоров своїми очима побачив те, що пізніше називатимуть нечуванним виявом мужності і рішчю, та своєю душею відчув, наскільки озвірілі фашисти, наскільки це небезпечний і запеклий ворог.

... Судно «Советская Украина» залишило Потійську бухту. Курс — порт Туапсе. За кормом, де піниться серед голубого килима біла дорога, — ширяють чайні зграї. Од лівого борту, аж до самого пекучого світла — срібна, мерехтлива весела стежина. Не хочеться вірити, що десь за рогом на тебе чатує смерть, що вогонь і дим, розвержена земля і холодна свинцева глибин поглинає дорогі життя, що десь розхристаний гад цілиться в дитяче серце... Та про це не дає забути суворий, з двома шрамами на правій щіці, обпеченими руками високий матрос. Біля нього зібралось кілька Олексієвих товаришів. Слухають неквапливу оповідь:

— Було це в останній рейс лідера «Ташкент» до Севастополя. На наш міноносець напали фашистські стервятники. Поливали вогнем і бомбами. Потопили судно. Але мало цього. Коли ми підійшли ближче, побачили, що фашисти знижуються над тим місцем, де потоплено корабель, і розстрілюють моряків, які рятувалися на воді. Моряки з міноносець не кликали «Ташкент» на допомогу. Вони показували руками — прохось далі, тебе чекає Севастополь... Ось така морська душа. А коли гинув «Ташкент»... Це було в бухті в Новоросійську, за три метра від землі. Пряме попадання фашистської бомби. Сигнал тривоги — всі біжать на свої місця, а через якісь секунди, рідний «Ташкент» стає труною для половини команди...

Сирена обірвала на слові моряка. Рваного, змійкуватою хмарою сунули на «Советскую Украину» фашистські повітряні пірати. Пролетіли на висоті, розвернулися повагом і пішли на корабель.

«Юнкерси» роблять захід для бомбового удару, «мессери» утюжать шаленим кулеметним вогнем. Та ще з форсом. Так знижуються, що за мачти зачіпаються. Старший лейтенант, як й інші, спочатку приткнув голову, але тут же зрозумів, що це не врятує: у трюмах «Советской Украины» 600 тонн вибухівки. Пряме попадання бомби буде детонатором. Що залишиться тоді від корабля?..

Це настали ті хвилини, коли білють голови зовсім молодих людей, коли люди втрачають розум...

Та 300 радянських солдатів і офіцерів не взяв розпач. Всі проникли одним почуттям: якщо помирати, то наостанку вгостити фашиста. При зниженні літаків відкривали дружний вогонь з автоматів. Через кілька годин «Советская Украина» з пробитою кормою швартувалася в бухті Туапсе. Отак відбулася перша зустріч з масовим героїзмом радянських людей.

Потрібен був ризик, кмітливість, винахідливість, безмежна сміливість і мужність, — все, без чого диверсант не диверсант, щоб успішно справитися із завданням командування. До квітня 1943 року рота особливого призначення при Чорноморській групі військ, якою командував старший лейтенант Єгоров, знищувала важливі військові об'єкти ворога.

4. СЕКРЕТ «ЕМЗЕДУШКИ»

На початку квітня група підричників була викликана до Москви для виконання нового завдання командування.

— Дуже велику надію покладаю на одну річ, Олексю, — повідомив Єгоров при першій зустрічі начальник інженерного відділу штабу партизанського руху полковник Старинов.

І він почав розповідати про нову міну «МЗД-5», яку любовно називав «емзедушкою». «МЗД-5» — міна сповільненої дії — відкривала нові можливості для звершення великих диверсій на ворожих залізницях.

— Нею, цією «емзедушкою» можна зовсім закрити шляхи. Зовсім, розумієш... — загорялися очі плоковника. — І твоє завдання оте «можна» зробити реальністю. Попереджаю: буде нелегко. Партизани вже звикли і мають великий досвід підривати «на шнурок» або «на паличку», і нове з потугами входило в життя.

Старинов говорить про партизанів. Так, йому, старшому лейтенанту Олексію Єгорову довіряють відповідальну місію. Рівно через десять днів з боеприпасами він вилетить у глибокий ворожий тил, у «партизанський край», де на нього чекає посада заступника командира по диверсійній роботі одного з найбільших з'єднань. В лісах Волині на нього чекає Герой Радянського Союзу, генерал-майор Олексій Федорович Федоров, який очолює Чернігівсько-Волинське партизанське з'єднання.

Ось так щиро, задушевно, як з цим дідушем, розмовляв при першій зустрічі зі своїм заступником О. С. Єгоровим командир Чернігівсько-Волинського партизанського з'єднання, Герой Радянського Союзу О. Ф. Федоров, вимогливий, суворий, але чуйний товариш.

Фото 1943 року.

Цю новину старший лейтенант зустрів спочатку з якимось недовір'ям. Невже немає досвідченіших підричників, умілих організаторів? Можливо, це поспішне, не остаточне рішення?

Та Старинов квапив з підготовкою вибухового господарства. Старинову не терпілось (і це зрозуміло) скоріше побачити, як зустрінуть месники «емзедушку», як виправдає вона його надії.

(Далі буде).

Академія художств у Тбілісі готує майстрів образотворчого мистецтва для республік Закавказзя. В Грузії більшість живописців, скульпторів, графіків, кераміків, архітекторів, художників німо й театру — випускники Академії.

Фотокореспондент ТАРС Б. Дададзе побував у вихованці і викладачі вузу, які нещодавно відсвяткували новосілля. На знімку: «девятний поверх» будинку Академії. Місто звідси як на долоні. Студенти роблять зарисовки з натури.

Фотохроніка ТАРС.

КИСЛУНОВЕ БАГАТТЯ

— Хіба раніше така молодь була?

— А так. Сьогоднішній тільки танцюльки на думці...

Такі діалоги нерідко можна почути між літніми людьми. Павло Григорович Вернигора теж належить до середнього покоління. І я сподівався почути щось подібне й від нього. Та ні. Комуніст Вернигора сказав просто і щиро:

— Чудові у нас і хлопці і дівчата. Прямо золоті.

І почав оповідати:

— Повідомлення було тривожним: очікується приморозок. А сад ось-ось квітнуватиме. Я до комсомольців: допомагайте рятувати. Без зайвих слів секретар комсомольської організації бригади Леонід Кислун завів трактора, навантажив на причіп соломки та різного сміття і подався в сад. Згодом підійшли телятниці Катерина Власенко, пташниця Валя Крижанівська, Поліна Кучеренко, працівник бухгалтерії Микола Пономаренко та інші молоді колгоспники. До ранку диміли багаття. До ранку чатувала молодь, і цвіт було врятовано.

Павло Григорович затягнувся цигаркою, а потім продовжував:

— Коли торік призначили пашинцями після закінчення восьмирічки Поліну Кучеренку

і Валю Крижанівську, дехто обурився: «Молоді, що з них спитаєш». Та дівчата не підвели: 85 процентів курчат зберегли... Біля дитячих ясел-садків буває скверик, а біля клубу — парк. То комсомольці нинішньої весни посадили. Одним словом, молодь піде не підводити.

Молоді колгоспники з таким же захопленням розповідають про свого бригадира:

— Звернись — допоможе. А часто й сам підійде, порадить.

А ще згадують, як артилерист старшина Вернигора в 1946 році повернувся додому. Хлопчаки зграйкою бігали за ним, роздивляючись нагороду, а люди статечно уважно слухали розповідь про парад Перемоги в Москві, учасником якого був і Вернигора. 15 травня він повернувся додому, а вже через три дні призначили бригадиром і обрали секретарем комсомольської організації. Тоді було п'ять комсомольців, а в 1950 році, коли Вернигора передавав справу новому секретареві, в організації налічувалося більше тридцяти чоловік...

— Хіба раніше така молодь була?

— А так. Сьогоднішній тільки танцюльки на думці...

Такі діалоги нерідко можна почути між літніми людьми. Та тільки не в Інженерівці.

В. ЦВЯХ.

с. Інженерівка, Компаніївського району.

та, 16.45 — Тедереклама. (Кіровоград). 16.50 — «Серед дитячих посмішок». Телефільм. (Кіровоград). 17.10 — До 50-річчя Великого Жовтня. «Герої наших п'ятирічок». (Донецьк). 17.40 — В ефірі — «Молодість». (Львів). 18.00 — Першість СРСР з футболу: «Зоря» (Луганськ) — «Динамо» (Мінськ). Передача з Луганська. 19.45 — Телевісті. (К). 20.15 — «14-а частина». До 125-річчя з дня народження Єлізи Ожешко. (Львів). 21.00 — До 50-річчя Великого Жовтня. «По місцях революційних подій». (Горький). 21.30 — Л. Первомайський — «Вагрова мова ніч». Прем'єра телеспектаклю. (Ленінград). 23.00 — Програма УТ, «Квітучі акації». Концерт. (Одеса).

ВІВТОРОК, 16 травня. Перша програма. 10.30 — Голубий екран — школярям. «Мінеральні добрива». (Кіровоград). 11.00 — «Я слухаю пісню». Телефільм. (Кіровоград). 11.30 — «Одержимий». Художній фільм. (Кіровоград). 17.40 — «Миколаївські етюди». (Миколаїв). 18.00 — Телевісті. (К). 18.20 — Рішення XXIII з'їзду КПРС — у дії. «Економісти за круглим столом». (К). 18.50 — Всесоюзний фестиваль самодіяльного мистецтва. (Харків). 19.20 — А. Чехов — «На великій дорозі». Прем'єра телеспектаклю. (Ленінград). 20.30 — Теленовина. (М). 20.50 — Для юнацтва. «Телевізійний клуб «Шукачі». (М). 21.50 — «Одержимий», Х/ф. (Кіровоград).

НЕДІЛЯ, 14 травня. Перша програма. 13.00 — Фінал Кубка СРСР з хокея. (М). 15.30 — Для школярів. «Шлях в науку». Фінал наукової олімпіади. (М). 16.15 — «Спра вогню незгасного». (М. Рильський). (К). 16.45 — «Музичний кіоск». (М). 17.10 — Всесоюзний телефестиваль хліборобів. (Київ — Кишинів). 18.30 — «Телогачок». (К). 18.50 — «Імени М. Лисенка». Розповідь про Львівську консерваторію. (Львів). 20.00 — Теленовіни. (М). 20.30 — Б. Гордон — «Адресат невідомий». Прем'єра телевізійного спектаклю. (М). 22.00 — «Вар'єте в студії». Передача з Угорщини. Друга програма. 18.30 — «Актриса оперети». (Т. Шмига). (М). **ПОНЕДІЛОК, 15 травня.** Перша програма. 11.00 — Телевісті. (К). 11.10 — «Чайка російської сцени». (К). 12.20 — Грає симфонічний оркестр піонерів. (НДР). 15.00 — Першість СРСР з футболу: «Пактатор» (Ташкент) — «Динамо» (Київ). Передача з Ташкенту.

Комсомольська балада

Гей, прокинувся козак,
І могила гойдулася сива,
Гей, вмивався козак
Шумовинням Дніпра молодим.
А від Січі,
В степи,
На опалених кулями гривах
Пролітав ескадрон
Крізь багряного обрю дим.
І підводивсь козак,
І напружував білюю зіницю,
А як внуків пізнав —
Став сідлати гічного коня:
Є ще порох,
Є порох в порохівницях!
Та й махнув у сідло,
Та й червоний закін доганя.
— Хто ви, хлопці мої,
До якої належите сотні?
Тільки в Хмеля
Я бачив
Бідових таких вояків...
Встала пісня в одвіт,
Вдарив вітер в побідні полотна:
— КСМ!
— Комсомол!
— Комунари червоних полків.
Гей, пришпорив коня,
І дорога метнулася під ноги.
Рветься мило з гнідого,
Лосниться розпалений круп.
Раптом
Здбався кінь:
Де безмежні були перелогі —
Велет-хата в степу
Діше полум'ям труб.

Хлопці кайлами б'ють,
Хлопці крешуть метал і граніти,
Пружні м'язи,
Як в'язь,
Як високого неба душа...
— Хто ви, любі мої?
— Революції діти.
— То прийміть і мене
До хороброго цього коша.
Прийняли козака.
І пішли по дорогах зв'язти:
Дніпрогес...
Казахстан...
Кременчуцького моря вогні...
— Гей, ми сонце п'ємо,
Та в криницях не меншає спраги,
Бо тривогам весна
Відкриває горизонти ясні!
І замисливсь козак,
І могили гойдулися сиві.
Ім вклонився козак,
Хоч нікому не кланявся в житті...
Перед ним небеса
Посхиляли хмарини щасливі,
Відкриваються вежі
Перед ним золоті.
Там зв'язти вогонь,
Комсомольського гарту крайнебо,
Де одна далина,
Далина,
Далина,
Де вершини, як факеля,
Повертаються серцем до тебе,
Де про вішість
І вічність
Голос юні у світ долина.

15 травня «Зірка» у черговому матчі футбольного чемпіонату країни виступає у Києві. Суперниками наших земляків будуть армійські футболісти столиці України, один з лідерів сьогорічної першості.

МОСКОВСЬКЕ «ДИНАМО» НЕ ПРИЙДЕ

11 травня кіровоградська «Зірка» провела у Воронежі черговий матч на Кубок СРСР з футболу. Вона зустрілася з місцевим «Трудом». Як повідомили з Воронежа, гра проходила цікаво, в обопільних атаках, і закінчилася з мінімальною перевагою господарів поля — 2:1.

«Зірка» виступила по суті дублюючим складом. Керівництво команди пояснює це так: поперше, хотіли перевірити дублерів у грі з більш сильним суперником; по-друге, — надати час основному складові краще підготуватися до матчу на першість країни з київськими армієцями, який проходить 15 травня.

А могло статися інакше. В разі виграшу «Зірки», вона 19 травня приймала б на своєму полі московське «Динамо» і перевірила б основний (а не дублюючий) склад у грі з правопланговими радянського футболу. Що ж до матчу з київським СКА, то чотири дні — не такий вже короткий строк для відпочинку і підготовки до нього.

Дивує таке зневажливе ставлення до кубкових ігор.

М. МАР'ЯНЕНКО.

СУПЕРНИКИ «ЗІРКИ» СКА, КИЇВ

За цей великий відрізок часу кияни мали різні показники. Вони були і аутсайдерами (1952, 1954 рр.) і «середняками» (1958, 1963 рр.). Декілька разів арміїці посідали місця серед лідерів класу «Б». СКА виходив переможцем у своїй зоні, проте у фінальному турнірі був лише другим. У 1966 році СКА дебютував у другій лізі класу «А». Дебют виявився дуже вдалим — 2 місце. Особливо вдало провели арміїці друге коло, набравши 26 очок. У 1967 році арміїці, як і торік, — один з претендентів на лідерство.

Старший тренер — заслужений тренер СРСР В. Меншиков, працює з командою перший рік. Нагадаємо, що торік СКА двічі переміг «Зірку» — 1:0 і 3:1.

Ю. ДОВГАЛЕНКО.

ДІВЧИНА НА ДОЩЦІ

Професор Курт Метцґ, який інсценував таір Кнебеля, так розповідає про цей фільм: «Ми хотіли показати людину молодого покоління з усіма її переживаннями. Наша героїня — спортсменка — боїться труднощів. Вона почуває страх перед складними стрибками. Подолання страху, виховання в собі мужності й складють конфлікт картини».

Оператор фільму Еріх Гускок задоволений тим, як зіграла свою

першу роль Христіана Ланцке: «Вона грала легко і невимушено, грала в чомусь саму себе».

На знімку, взятих з журналу «Цайт ім Більд», який виходить в НДР: Христіана Ланцке в стрибку [зімба]. Праворуч — кадр з фільму: Катерина [Христіана Ланцке] розмовляє з драматургом Клеммом [актор Хельо Хассе].

А. ГУРКОВ.
[АПН].

Петербурґ був приємно здивований. Нарешті славнозвісний Ференц Ліст грає в столиці Росії.

4 квітня 1842 року. Неважко звільнилася від крижаного полону і поважно котила свої темні води. Ференц повільно йшов набережною. Завтра неділя. Завтра він дає перший концерт, який відбудеться при дворі.

Ні, він не хвилюється. Взагалі він не зник хвилюватися перед сильними. Він — Ференц Ліст...
— Ференц Ліст, — покотилася луною по залу.

Зсунув брови Микола Перший. Замерли присутні. Ліст не поспішаючи наближається до царя.
— Ми з вами майже співвітчизники, пане Ліст, — звертається цар. — Адже ви угорець, чи не так? А у мене в Угорщині є полк...
Ліст грав угорський марш.

Грав його навмисне, щоб «його величність» познайомилася з ритмом угорських шабел. Шалені акорди полонили зал. Та раптом гра обірвалася, спинились кінотники...
Микола I підвів голову — він щойно розмовляв зі своїм ад'ютантом. А тепер з неприхованим подивом подивився на піаніста.

— Чому ви кинули гру?
— Коли ваша величність розмовляє, всі мають мовчати, — спокійно, але твердо відповів Ліст, дивлячись цареві прямо в очі.

Микола I раптом насупив брови і сухо сказав: «Пане Ліст, екіпаж вас чекає». Великий піаніст мовчки поклонився і пішов геть. Через півгодини до нього в готель з'явився поліцеймейстер і сповістив про те, що через шість годин Ліст має залишити Петербург.

Саме цей останній діалог передував приїздові Ліста в Єлисаветград. Здавалось, що вже ніколи Ліст не наважиться приїхати в Росію. Та вже в січні 1847 року Ліст концертує у Києві. Його вперше побачила і почувала Кароліна Вітгенштейн. Вони зближуються. Ліст щиро захоплюється Кароліною. Виникає думка про одруження. Але це неможливо без дозволу царя, адже піаніст підданий іншій країні. І тут Ліст дізнається, що Микола I має бути в Єлисаветграді на огляді військ. Туди і подався Ференц. По дорозі в Єлисаветград із Миколаєва він в досить піднесеному настрої пише листа матері, що «вирішення його життєвого питання наближається», що «вирішальна подія перетягує часту вагу у бік щастя».

Тех, саме в Єлисаветграді мало вирішиться щастя Ліста. Концерти його проходили тут при великому напливі народу у літньому театрі (нині скверик біля театру Кропивницького). Композитор зробив кілька виступів. Концерти відбулись. Проте не відбулось третього розмови з царем. 27 жовтня Ліст пише листа на батьківщину: «Єлисаветград є для мене також останнім етапом концертного життя, яке я вів весь цей рік...».

Та не тільки це зв'язує Україну, наше місто з Ференцом Лістом. Справа в тому, що він створив дві п'єси для фортепіано на українські народні мотиви — «Українську баладу» на тему пісні «Ой, не ходи, Грицю» та «Скаргу» за мотивами пісні «Віють вітри». Можливо, задум прийшов у Єлисаветграді. Можливо, адже ці п'єси написані наприкінці 1847 року, відразу після від'їзду Ліста з нашого міста.

Ю. СТАСЮК.

У НОВОМУ спортивному фільмі студії «Дефа» (НДР) «Дівчина на дощці» виконавця головної ролі забрався на виску і стрибає в воду, виконуючи в повітрі півтора сальто з двома гантелями. Навіть для спортсменки з світовим іменем такий стрибок вважається складним. Стрибок не був кінотрюком — стрибала сама виконавця головної ролі — Христіана Ланцке. Любителям стрибків у воду у всьому світі добре

ПУЕРТО-РІКО: РЕКЛАМА І ФАКТИ

«Диво Карибського моря» — так називає віце-президент США Губерт Хемфрі острів Пуерто-Ріко. Якщо він має на увазі гарні пальмові долнини, мальовничі пляжі, старовинні фортеці, то це дійсно так. Та, звичайно, ніяк не назвеш «дивом» життя в них на батьківщині. Американські монополії виключно займаються грабуванням Пуерто-Ріко. Вони вивозять звідти щорічно біля трьох мільярдів доларів прибутків. Вони контролюють 80 процентів промисловості країни, 50 процентів сільськогосподарського виробництва, 40 процентів роздрібною торгівлі і 100 процентів засобів зв'язку і транспорту.

Звернемося до статистики: в Пуерто-Ріко 400 000 населення мешкає в бідних халупах. Кожний третій дорослий пуерторіканець — безробітний. Рятуючись від голоду, немало пуерторіканців емігрувало в США, сподіваючись знайти там ліпшу долю. Ось що пише з цього приводу американський

Професор економіки університету в Сан-Хуані Карлос Франкенхоф заявив: «Напевне, найбільша проблема Пуерто-Ріко — це залежність, характерна для його економіки». Ось, виявляється, в чому основна причина хронічної бідності мешканців острова. Але колонізатори не обмежуються тим, що відривають в островитян останній шмат хліба. США примушують молодь Пуерто-Ріко вступати в ла-

ви своєї армії, примушують її проливати кров в агресивній війні Пентагону проти народу В'єтнаму. Щоб обдурити міжнародну громадську думку відносно справжнього становища Пуерто-Ріко, Вашингтон вирішив організувати в цьому році плебісцит, на якому немов буде вирішено, чи хочуть островитяни незалежності, чи їм до душі колоніальна опіка. Патріоти Пуерто-Ріко, відкидаючи фарс з плебісцитом, посилюють боротьбу за істинну незалежність своєї вітчизни.

Ю. ГВОЗДЬОВ.
(АПН).

ТІЛЬКИ ТРЕТІ

РИМ, 12 травня. (ТАРС). Тільки третє місце зайняла збірна команда СРСР на чемпіонаті Європи з дзюдо. Нашим борцям не вдалося повторити успіх чотирьох попередніх років, коли вони незмінно ставали чемпіонами континенту.

Цього разу першість дісталася дзюдоїстам ФРН, які зуміли виграти у нашої збірної, хоча із різницею на одне очко — 3:2. Друге місце у французьких спортсменів, які програли західнонімецьким борцям у фіналі з рахунком 1:2. Бронзових медалей удостоєні, як і наші атлети, борці Голландії, серед яких був прославлений Антон Хессінк. Попереду особисті змагання.

ПОГОДА
Сьогодні вдень по області та місту передбачається малохмарна погода, без опадів, вітер північно-східний, слабкий до помірного. Температура повітря по області 19 — 24, по місту — 20 — 22 градуси.

НАША АДРЕСА І ТЕЛЕФОНИ
м. Кіровоград, вул. Луначарського, 36.
Телефони: редактора — 45-00, відповідального секретаря — 45-35, відділів — 45-36.

«МОЛОДОЙ КОМУНАР» —
орган Кіровоградського обкому ЛКСМУ.

Редактор В. ПОГРІБНИЙ.